

ET TILFELDIG PORTRETT.

Av Bjørne A. Endresen

For noen år siden traff vi en forhenværende direktør i bygningsmaterialbransjen – Oscar Nylander fra Luleå i Sverige.

Han hadde bygget opp en samling på bortimot tusen mineraler og fossiler. Som pensjonist hadde han fått tid til å arbeide med dette.

Han snakket om å ta turer opp til Laisvall og Ultevis for å lete etter fossiler og mineraler. Året før hadde han besøkt Nasa Sølvgruber med overnatting i vandretelt.

Interessen for fossiler kom allerede i 1918 da han fant sin første fossil i nærheten av Kristiansand. I Amerika fant han flere. Han fortalte oss foranledningen til dette, hvor han i 1920 forlot en trygg stilling i Sverige og reiste til Argentina med planer om å gjøre affærer der. Men det var vanskelig å få en stilling – depresjonen kom og det ble å dra ut på «pampas» som «peon» eller grovarbeider. Dette ble andre arbeidsforhold enn erfaringene fra Sverige. Arbeidet på pampasfeltet var slitsomt. Arbeidstiden var fra soloppgang til solnedgang med temperaturer på 30 - 40

varmegrader, leppene tørket og sprakk, hendene var ofte store sår. Om nettene var det å smøre kroppen inn med sprit mot et plagsomt, nesten usynlig insekt. Senere fikk han prøve seg i meieribransjen, han leste meierilære og bakteriologi om kveldene. Senere ble han «engargado», d.v.s. sjef på et mindre meieri og avanserte deretter til et større meieranlegg som også drev med 400 - 500 svin.

Etter oppholdet i Argentina reiste han til Oregon. Der fant han fossiler og mineraler og var med på en ekspedisjon for å studere dette.

I kjelleren i hans hjem i Luleå hadde han innredet et rom med hyller og skuffer. Han hadde katalogisert omkring 750 mineraler og 250 fossiler. I utlandet hadde han byttet fossiler og mineraler med universitetet i Mexico, Istanbul, Roma, Tacoma og Oslo. I samlingen lå trådsølv fra Pachuca, stibnitt og barytt fra Romania, svabitt og virdin fra Ultivis og värmelanditt, Långban som nylig var funnet i Sverige.

Oscar Nylander fra Luleå med en del av samlingen.